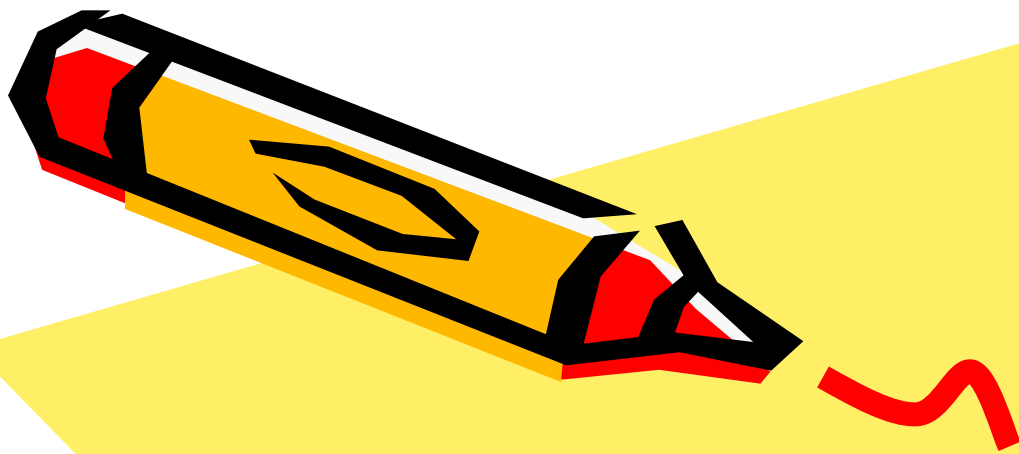

Klasės valdymas

parengė psichologė
Svetlana Vimoncienė

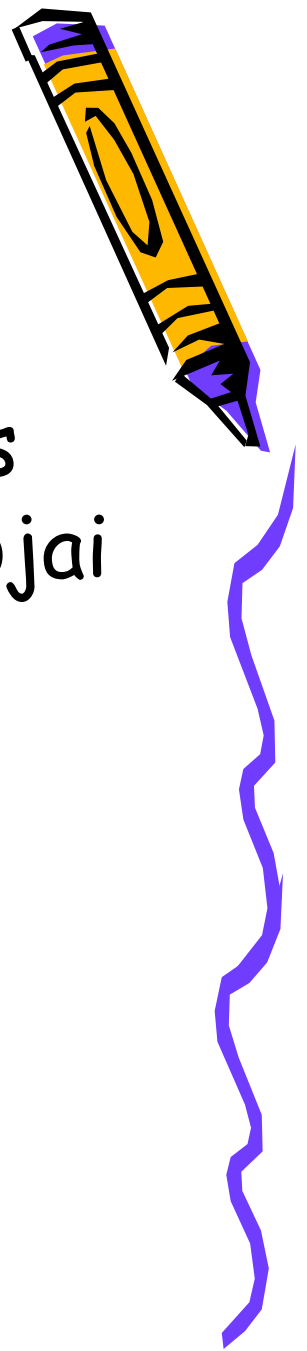
„Vaikams reikia meilės, ypač tada,
kai jie atrodo jos neverti.“

H.Hulbertas

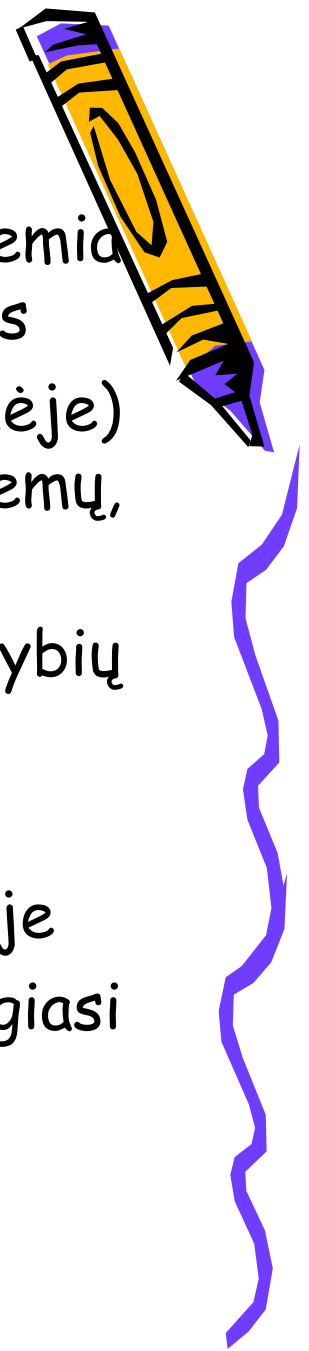
"Tėvai perduoda vaikams iškreiptus elgesio modelius, tačiau jei mokytojai sveikesni ir stipresni, vaikai labiau seks jais."

Abraham Maslow

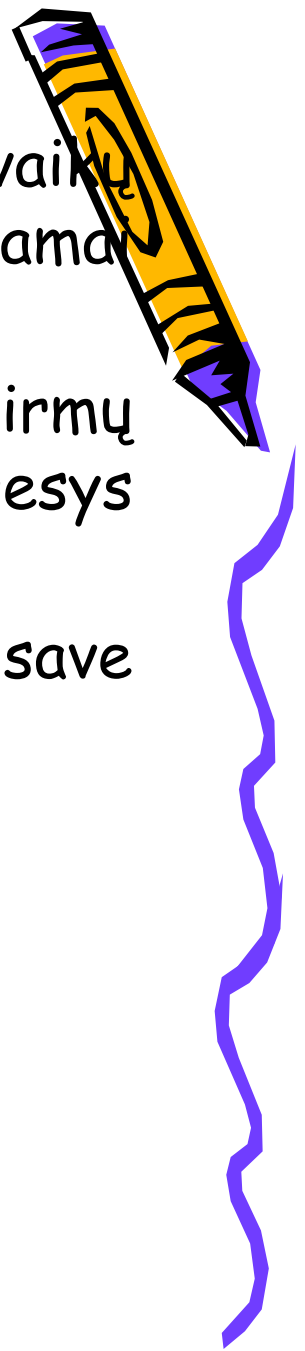

Mokinių netinkamo elgesio priežastis

- Vaiko, paauglio situacijos vertinimą dažnai lemia emocijos, kurios trukdo spręsti iškilusius sunkumus
- Gyvenimas už mokyklos (šeimoje, bendruomenėje) kelia mokiniams psichologinių ir emocinių problemų, kurias jie išreiškia mokykloje.
- Prieštaravimas tarp skirtingai suprantamų aplinkybių bei išgyvenimų, vidiniai konfliktai
- Neišspręstos amžiaus krizės
- Netinkamas elgesys nesustabdomas jo užuomazgoje
- Kontrolė. Kai kurie mokiniai netinkamai elgiasi norėdami geriau kontroliuoti aplinką.

- Bendravimo ir socialiniai gebėjimai. Kai kurių vaikų netinkamo elgesio priežastis yra nepakankamai išvystyti bendravimo ir socialiniai gebėjimai.
- Situacijų vengimas. Kai kurie mokiniai jau nuo pirmų metų mokykloje ima suvokti, kad netinkamas elgesys padeda jiems išvengti tam tikrų situacijų.
- Paauglių maištingumas ir pastangos atkreipti į save dėmesį yra dalis jų brendimo proceso
- Savęs vertinimas
  - Nesugebėjimas susidrausminti
  - Ankstyva negatyvi patirtis
  - Tėvų auklėjimo stiliai
    - Stabilumo nebuvimas
    - Klaidingi elgesio tikslai

Netinkamo elgesio tikslai

Galima išskirti teisingus ir klaidingus mokinių elgesio tikslus.

Svarbu suprasti, kad vaikų elgesio tikslai dažnai būna nesąmoningi. Tačiau mokytojas išsiaiškinęs mokinio elgesio tikslą gal jį koreguoti.

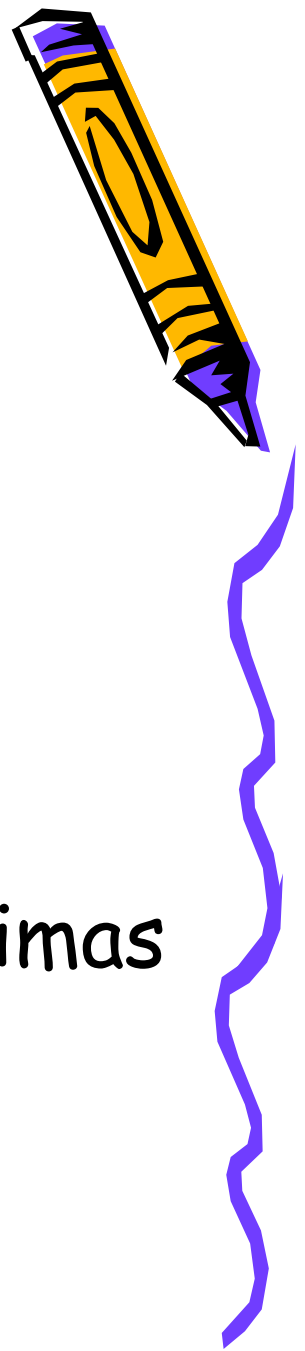
Teisingi elgesio tikslai:

- Susisieti su kitais - priklausyti klasei, mokyklai ar kitai svarbiai socialinei grupei, užimti tinkamą vietą joje ir bendradarbiauti su kitais
- Jaustis sugebančiu - pasitikėti savimi, būti nepriklausomu, savarankišku
- Būti svarbiu - dalyvauti, būti reikalingu, daryti įtaką, padėti
- Būti drąsiu - išdrįsti, nepasiduoti, būti atkakliu.

Netinkamo elgesio tikslai

- Dėmesio siekimas
- Jėgos rodymas
- Keršto siekimas
- Nesugebėjimo rodymas ar pasitraukimas

Dēmesio siekimas.

Mokinys stengiasi, kad kiti spręstų jo problemas, bijo netekti pagalbos, jaučiasi saugūs kai yra nuolat palaikomas; sukeldamas sumaištį žino, kad bus pastebėtas ir pelnys stokojamą dėmesį.

Kai mokiniai siekia šio tikslo, jie būna triukšmingi, nenuilstantys, daug kalba, mėgsta pasirodyti, būna linkę kiršinti, erzinti kitus. Jie gali tinginiauti, nori kad jiems patarnautų. Kai kurie pataikauja. Tokiu savo elgesiu mokiniai lyg sako: „Aš esu svarbus bet tik sukeldamas sumaištį, neliksiu nepastebėtas ir pelnysiu stokojamą dėmesį“.

Jėgos siekimas.

Mokinys mano, kad gėrio šaltinis yra išorinėje aplinkoje, stengiasi iš kitų ne „gauti“, bet imti. Savo elgesiu nori parodyti savo valdžią, pervertina ką turi kiti ir neįvertina ką turi patys. Būdingas įtarumas, pavydumas, ciniškumas.

Kai mokiniai siekia šio tikslo, būna agresyvūs, įžūlūs, akiplėšos, užsispyrę, neigia, prieštarauja, ginčijasi, kovoja su autoritetais. Jie atsisako atlikti užduotis, dykinėja, meluoja, nepaklūsta, bando būti „bosais“. Paprastai, demonstruodami jėgą, mokiniai šaukia, kad negali elgtis kaip nori, nervinasi. Tokiu elgesiu lyg sakoma: „Aš svarbus tik tuomet, kai tu darai, ką aš noriu. Gal aš ir nelaimėsiu, bet parodysiu žmonėms, kad jie negali manęs sustabdyti, negali priversti manęs daryti taip, kaip jie nori“.

Keršto siekimas

Mokinys jaučiasi aplinkinių apleistas, tačiau siekia atsilyginti už suteiktą skausmą. Jaučiasi ižeidžiamas, kerštingas, nenuspėjamas.

Siekdami šio tikslo, mokiniai būna brutalūs, įtūžę, iširdę, pikti, užsidarę, žodžiais ir veiksmais skriaudžia bendraamžius, mokytojus, visus niekina. Jie yra įsitikinę, kad kiti jų nemėgsta. Jų elgesys tarsi byloja „Aš esu nemylimas. Aš neturiu jėgos, bet aš galiu būti svarbus, kai įskaudinu kitus taip, kaip kiti skaudina mane“

Pasyvumas ar neadekvatumas

Mokinys siekia turėti paklausą tarp bendraminčių, jaučiasi nesaugūs, nepasitiki savimi, aplinkinius ir pačią aplinką vertina, susidarę išankstinę nuostata, kad negali pateisinti vilčių, stengiasi atsiriboti, yra neveiklūs. Elgesiu siekia būti paliktu ramybėje.

Tokie moksleiviai nieko neveikia, gali ištiesai spoksoti pro langą, nieko net nebando pradėti daryti. Jei ką nors ir pradeda daryti, tai su pirma nesėkme pasiduoda, nes jaučiasi bejėgiai, kvailesni už kitus. Jie traukiasi, izoliuojasi nuo kitų. Dažniausiai tai švelnūs, kuklūs vaikai, kurie niekam nekelia problemų. Tokiu elgesiu sakoma: „Aš nieko negaliu padaryti gerai, todėl iš viso nieko nedarysiu. Aš nesu geras, palikite mane ramybėje. Pasiduodu.“

Auklėjimo stiliai

Mokytojas turėtų būti atsakingas už pasirinktą lyderiavimo (auklėjimo) tipą, nes nuo jo priklauso klasės atmosfera ir klasės mokinių tarpusavio santykiai.

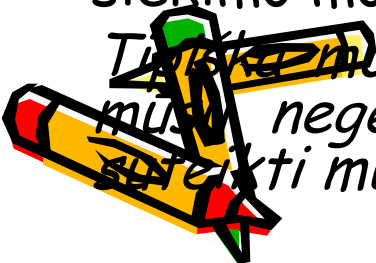

Autoritarinis („darykite, kaip pasakiau!“)

- Šiuo stiliumi dirbantis mokytojas nustato griežtas ribas ir yra linkęs kontroliuoti mokinius. Joks pavėlavimas ar pamokų praleidinėjimas (net dėl pateisinamų priežasčių) yra netoleruojamas. Mokiniui nėra jokių galimybių „išmelsti“ gerą pažymį. Klasėje labai tylu. Vaikai žino, kad šiam mokytojui negalima trukdyti. Iš jų reikalaujama drausmės ir besąlygiško paklusnumo. O jei to nėra - niekas neišgelbės nuo sėdėjimo po pamokų ar vizito į direktoriaus kabinetą. Bendraujant su autoritariniu pedagogu mokiniams svarbiausia - tiksliai vykdyti jo nurodymus ir neklausti, kodėl.
- Kadangi tokie mokytojai pamokų metu paprastai netoleruoja diskusijų, nieko ir niekada nepagiria, neskatina, mokiniai neturi galimybės įgyti reikalingų savigarbos ir bendravimo įgūdžių. Per pamokas jie dažnai jaučiasi bejėgiai ir nerodo jokios iniciatyvos - juk ir taip visada pasakoma, ką ir kaip daryti. Todėl didžiausias autoritarinių pedagogų darbo trūkumas yra tas, kad jie neskatina mokinių vidinės motyvacijos bei asmeninių tikslų siekimo mokantis.

Tipiska mokinių reakcija į šį stilių: „Šis mokytojas nė vieno iš mūsų negerbia. Jis tik be galo griežtas ir net nesistengia suteikti mums kokių nors galimybių. Tai pagaliau nesąžininga“.

Autoritetu paremtas stilius (“pasvarstykite, ką būtų galima padaryti”).

- Šiuo stiliumi besivadovaujantis mokytojas, nors ir nustato tam tikras leistinas-neleistinas ribas, tačiau kartu skatina mokinių savarankiškumą. Jis visuomet pagrindžia savo reikalavimus ir paaiškina, kodėl reikia laikytis tam tikrų taisyklių. Jei mokiniai trukdo pamokos metu, šis mokytojas mandagiai, tačiau tvirtai paaiškina, kodėl toks elgesys jam nepriimtinas. Kartais, jei aplinkybės leidžia, šis mokytojas gali ir visiškai atsisakyti griežtos disciplinos. Su juo lengva diskutuoti, jis nepyksta pertraukinėjamas, jei klausimai susiję su pamokos tema. Tai padeda mokiniams išmokti laisvai reikšti savo mintis ir įgyti pasitikėjimo savimi.
- Tokie mokytojai pasižymi šiltu, kiek globėjišku požiūriu į mokinius, domisi jais, dažnai pagiria. Tai skatina siekti kuo geresnių rezultatų.
- *Tipiška mokinių reakcija į šį stilių: „Man patinka šis mokytojas. Jis elgiasi sąžiningai ir supranta, kad niekas nėra tobulas. Be to, su juo galima pasikalbėti ir nepasijusti pažemintam ar nepasitikintam”.*

Abejingas („kas bus – tebūnie!“)

- Abejingi mokytojai mažai domisi tuo, kas vyksta klasėje. Jie nieko (ar beveik nieko) nereikalauja iš mokinių, nenorėdami įkyrėti. Tokie pedagogai mano, kad netgi rengimasis pamokoms yra bergždžias darbas, kurio vis tiek niekas neįvertins. Jie nesivargina, galvodami naujas, neįprastas užduotis ar organizuodami pažintines ekskursijas, kurios padėtų mokiniams geriau išmokti dėstomą dalyką. Abejingieji gali metų metais naudoti tą pačią metodinę medžiagą ir pateikinti tokias pat kontrolinių darbų užduotis.
- Abejingų mokytojų klasėse taip pat trūksta disciplinos, nes jie dažnai patys nesijaučia esą pajėgūs ar netgi nežino, kaip ją įvesti. Tokiems pedagogams nerūpi, kuo mokiniai užsiima – ne tik per pertraukas, bet ir per pamokas („jei jie nenori mokytis – tegu sau nesimoko“).
- Moksleiviai, be abejo, greitai pajunta mokytojo abejingą požiūrį ir taip pat nesivargina mokydami jo dalyko, todėl nelavina nei kritinio mąstymo, nei bendravimo įgūdžių. Kadangi iš mokinių mažai reikalaujama, jie taip pat nedaug reikalauja iš savęs – o tai irgi atsiliepia jų savikontrolės ugdymui bei motyvacijai.
- *Tipiška mokinių reakcija į šį stilių: „Šis mokytojas visiškai nekontroliuoja klasės, ir mes niekada nieko neišmokstame per jo pamokas. O, jei jos dar būtų ne tokios nuobodžios! Užduoda vis tuos pačius namų darbus, kurių niekas ir neatlieka, nes vis tiek mokytojas netikrina. Kai kas net vadovėlių į pamoką neatsineša – ir gerai daro, kam čia be reikalo vargintis“.*

Nuolaidžiauamas („darykite, kaip norite“)

- Šis mokytojas nelinkęs kontroliuoti mokinių ar ko nors iš jų reikalauti. Per pamokas vaikai pasijunta visiškai nevaržomi. Mokytojui svarbiausia – neįžeisti mokinių jausmų, todėl jam labai sunku pasakyti “ne” ar reikalauti, kad būtų laikomasi nustatytų taisyklių. Tiesa, kartais kantrybė trūksta, ir pedagogas pagaliau ryžtasi įvesti klasėje discipliną – deja, neilgam.
- Nuolaidžiauti linkę mokytojai labai myli savo mokinius, nori būti jų draugais ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų, todėl jiems gana sunku atskirti asmeninį gyvenimą nuo profesijos.
- Tačiau nuolaidžiauamas stilius neskatina nei mokinių savikontrolės, nei motyvacijos siekti mokslo aukštumų. Nereikalaujama nuolat siekti rezultatų, todėl klasėje įsivyruoja “viską leidžianti” atmosfera. Dėl tų pačių priežasčių mokiniai neišmoksta atskirti socialiai priimtino ir nepriimtino elgesio, negauna reikiamų socialinių įgūdžių. Bet, nepaisant to, jie taip mėgsta nuolaidžiaujančius mokytojus!
- *Tipiška mokinių reakcija į šį stilių: „Tai – bene populiariausias mokytojas mūsų mokykloje. Jis nereikalauja, kad nuolat būtume rimti ir sėdėtume ištiesusiais veidais. Kartais, aišku, jis perlenkia lazda – visiškai mūsų nekontroliuoja, todėl nieko ir neišmokstame“.*

„Sunkių klasių“ tipologija

- Subjektyviai sunki klasė
- Objektyviai sunki klasė: laikinai sunki, stabiliai sunki

„Nemoksli klasė“

Silpna mokslo atžvilgiu klasė.

Būdinga:

- sunkumai įveikiant mokymo programas,
- lėtas mokymosi tempas,
- neefektyvus mokymasis,
- neišvystyti mokymosi įgūdžiai ir/ar psichiniai procesai,
- išmoktas be jėgiškumas,
- formuojasi neigiamas klasės tapatumas „Vis tiek gausim dvejetų, tai ko stengtis“.

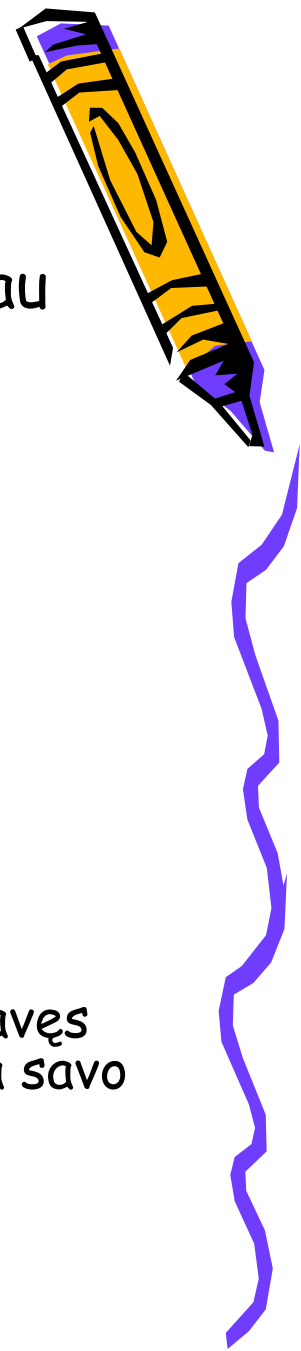

„Nemotyvuota klasė“

Vaikai gali mokytis, turi tam sugebėjimų, tačiau kategoriškai nenori to daryti.

Būdinga:

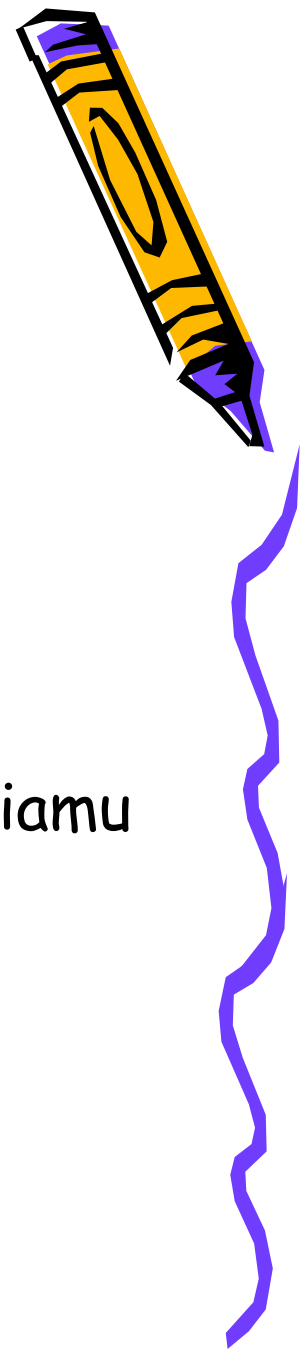
- neišvystyti mokymosi įgūdžiai,
- žemas mokymosi lygis ir tempas,
- nesėkmių baimė,
- mokyklinis nerimas,
- išmoktas bejėgiškumas,
- pamokų metu užsiėmimas pašaline veikla,
- išsilavinimas nėra vertybe (tėvų įtaka),
- žemas aspiracijų lygis (dažniausiai būdingas dėl žemo savęs vertinimo ar kaip socialinė gudrybė, kai mokinys tausoja savo jėgas ir vengia nereikalingo aktyvumo).

„Nevaldoma klasė“

Būdinga:

- sunkumai su drausme,
- dažnai į pamokas ateina paerzinti mokytoją ar pažiūrėti kaip tai daro kiti,
- grupinis identitetas „Taip, mes tokie ir niekas, nieko negali padaryti“
- silpna mokymosi motyvacija,
- padėtis gali būti sunkinama ir tėvų nevisai teigiamu požiūriu į pedagogą bei drausmę (kai tai nėra vertybės)
- pedagogo auklėjimo stilius: autoritarinis ar liberalus

„Konfliktiška viduje - nedarni“ klasė

Draugaujam prieš vieną

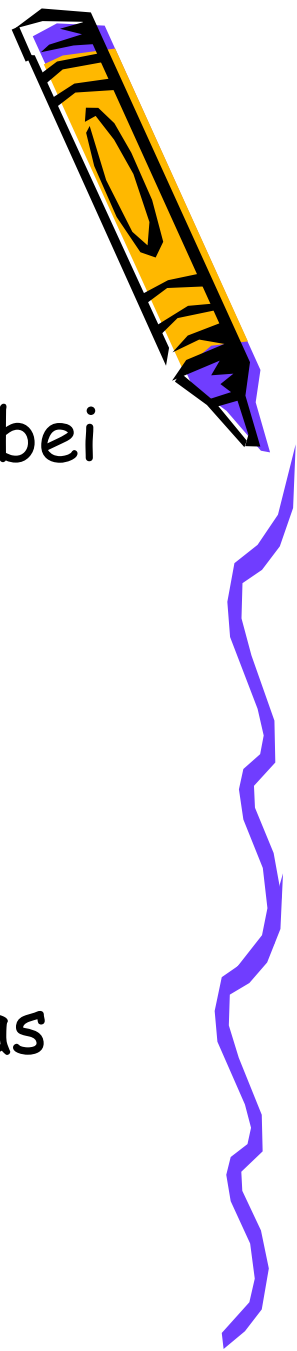
- bulling - susiranda atpirkimo ožį, prieš kurį atsisuka visa klasė, dėl ne visai aiškių priežasčių
- bendravimo įgūdžių stoka
- prastas klasės sutelktumas

„Uždara klasė“

Būdinga:

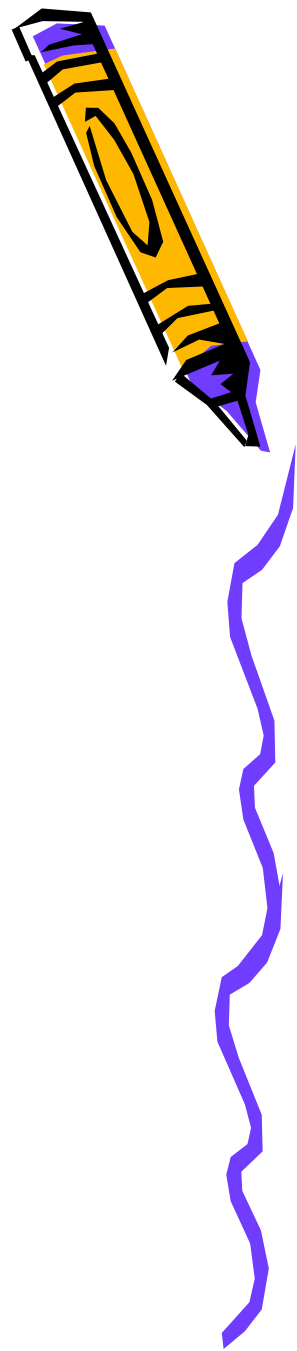
- sąveikaujant su tokia klase, neįmanoma rasti emocinio atsako, grįžtamojo ryšio bei apskritai kontakto
- neišvystyti bendravimo įgūdžiai
- saviraiškos nerimas
- mokinių introversiškumas
- neigiamas savo veiklos suvokimo stereotipas
- neigiamas mokyklos suvokimo stereotipas

„Žvaigždžių klasė“

Būdinga:

- grupės identitetas „mes genijai“
- užkeltas aspiracijų lygis
- užkeltas savęs vertinimas
- kitų autoriteto neigimas
- jautrumas kritikai

Elgesio kontrolės metodai bei strategijos

Mokslininkai išskiria elgesio kontrolės metodus bei strategijas, taikomas šiuolaikinėse mokyklose. Dažniausiai naudojami (taip pat ir Lietuvoje): nepageidaujamo elgesio sutrukdymas, nuslopinimas, bausmės.

Nepageidaujamo elgesio sutrukdymas

reikalauja tam tikrų mokytojo įgūdžių, sugebėjimo vienu metu kreipti dėmesį į du ar daugiau nepageidaujamus poelgius ir nesutrikti; išnaudoti kiekvieną akimirką ir neleisti klasei sulėtinti darbo tempo, dirbti sklandžiai ir nuosekliai, tolygiai pereinant prie naujos veiklos, neblaškant mokinių.

Nuslopinimas

tai dėmesio į netinkamą elgesį nekreipimas. Tačiau tai yra laikinas elgesio problemų sprendimo būdas.

Bausmė

tai procesas, kai nepageidautini padariniai mokiniui susilpnina nepageidautiną elgesį. Tačiau elgesys, už kurį nubaudžiama, nepamirštamas, jis tik nuslopinamas. Vaikas gali pradėti bijoti baudžiančio mokytojo ir nebenorėti eiti į mokyklą. Priimtini baudimo būdai mokykloje gali būti: privilegijų atėmimas, pašalinimas arba sugadintų objektų sutaisymas, nepritarimas, pastabos, papeikimai, išpėjimai, įgaliojimų panaikinimas, šalinimas iš grupės, izoliavimas; tėvų informavimas.

- Kai yra „per daug“, geriausias būdas tokį elgesį sutrukdyti arba užkirsti jam kelią. Jei tai nepadeda, galite pabandyti nukreipti dėmesio (ir mokytojas, ir kiti mokiniai), sustipinti priešingą elgesį ar naudoti bausmes.
- Kai yra „per mažai“, nors tai mažai trukdo mokymo procesui, būtina reaguoti. Labai drovų, uždarą vaiką būtina nukreipti pas specialistą. Kad būtų daugiau norimo elgesio, galima naudoti elgesį formuojančias priemones (pvz. sutartis) ar pateikti teigiamų pavyzdžių.

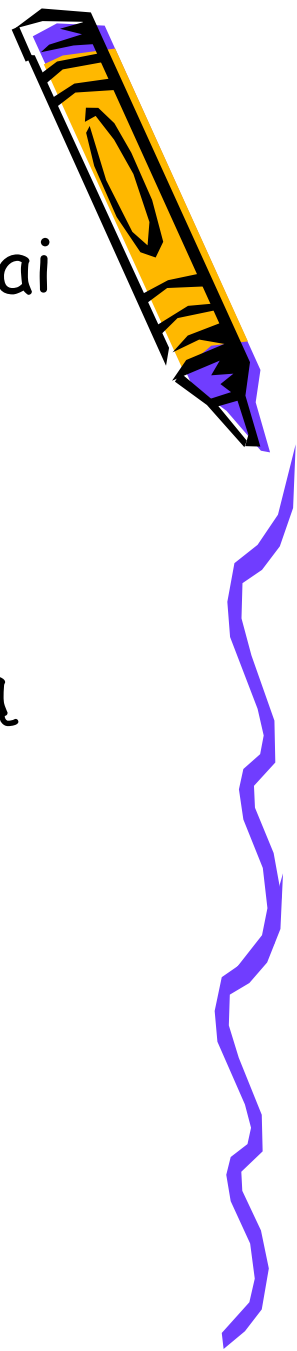

- Geros dalyko žinios - savo dalyko mylėjimas
- Veiklos struktūra - planavimas
- Klasės sutelktumas, ryšio užmezgimas
- Etikečių nerašymas ir/ar nepaisymas

Veiklos struktūra - planavimas

- Atidžiai planuodami pamokas, mokytojai labai daug padaro, kad laiduotų gerą vadovavimą klasei. Mokytojo darbe vadovavimo ir mokymo funkcijų neįmanoma visiškai atskirti.
- Kai kurios klaidos, kurios sudaro progą neįsitraukusiems į darbą mokiniams trukdyti klasės veiklą:
  - Pakabinimas
  - Blaškymasis
  - Suskaidymas
  - Užtęsimas

Mokytojams, siūloma laikytis taisyklių:

- **1 taisyklė.** Sukurkite kartu su mokiniais jūsų pamokos elgesio taisyklės. Jų neturėtų būti daug.
- **2 taisyklė.** Būtinai turėkite detaliai parašytą planą, kaip tikrinsite lankomumą, skirstysite užduotis, rinksite ir dalysite sąsiuvinius, kaip užpildysite kitą nestabilų pamokos laiką?
- **3 taisyklė.** Supažindinkite su šiomis procedūromis savo mokinius. Mokiniai turi jas priimti ir išmokti.
- **4 taisyklė.** Klasėje pakabinkite šių procedūrų bei taisyklių gaires, kad vaikai galėtų jas visuomet matyti bei prisiminti.
- **5 taisyklė.** Nuosekliai laikykitės plano bei susitarimų, darykite pastabas kiekvieną kartą, kai taisyklės yra pažeidžiamos.
- **6 taisyklė.** Ieškokite būdų, kaip bet kokias veiklas padaryti veiksmingesnėmis ir stenkitės per grįžtamąjį ryšį sužinoti, ką mokiniai apie jas mano.

Klasės sutelktumas, ryšio užmezgimas

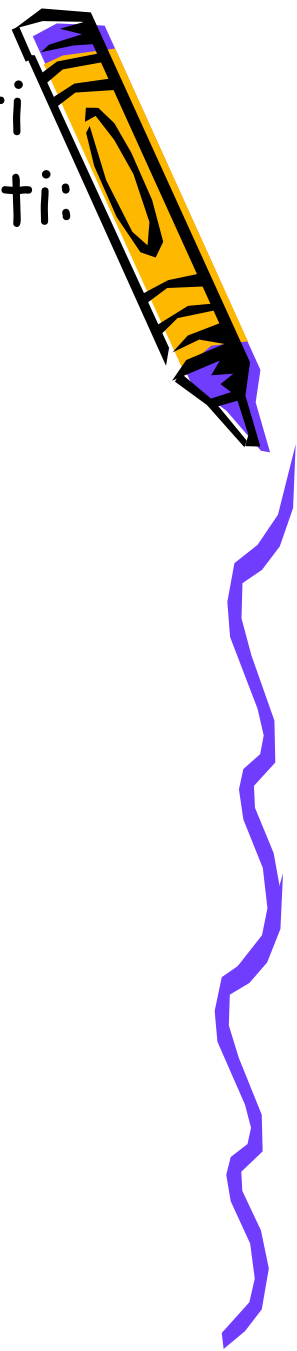

- Sukurti gerus, šiltus, bendradarbiaujančius santykius su ugdytinių grupe, yra vienas iš veiksmingų būdų efektyviam klasės valdymui.

Yra rekomenduojama 10 būdų, kaip užmegzti klasės ir mokytojo ryšius, bei juos palaikyti:

- Mylėkite save.
- Pažinkite savo mokinius.
- Supraskite savo mokinius
- Pripažinkite savo mokinius.
- Klausykitės savo mokinių.
- Darykite mažas nuolaidas.
- Leiskite mokiniams turėti savo balsą.
- Gerbkite mokinius.
- Žiūrėkite į mokinius kaip į galimybę.
- Būkite atviri su mokiniais.

Mokinių netinkamo elgesio valdymas

- Užtuot uoliai ieškojus priežasčių, sutelkti visą dėmesį į mokinio blogą elgesį ir rasti būdų jį pakeisti.

Mokytojui svarbūs įgūdžiai

- Sužiūrėjimas - gebėjimas viską „sužiūrėti“. Tokie mokytojai tuojau pat atpažįsta netinkamą elgesį ir beveik visada tiksliai išaiškina, kuris iš mokinių kaltas
- Sutapimas - gebėjimas pastebėti ir užkirsti kelią netinkamam elgesiui (nepastebimai, nesutrukdžius pamoką, su tuo susitvarkyti).
- Incidento nutraukimas - reakcija į nepageidautiną elgesį.

1. Reikalavimas nutraukti netinkamą elgesį turi būti aiškus, tvirtas, griežtas
  - Aiškumas: kaip mokytojas nurodo, kas yra negerai.
    - Neaiškiai nutraukia: „Liaukis tai daręs“
    - Aiškiai nutraukia „Nedrožk pieštuko, kai aš kalbu“
  - Ryžtingumas: kaip mokytojas perteikia „Aš kalbu rimtai“
    - Neryžtingai nutraukia: „Prašom to nebedaryti“
    - Ryžtingai nutraukia: „Aš visiškai nepakęsiu šitokio tavo elgesio“
  - Griežtumas: kaip mokytojas išreiškia pyktį.
    - Negriežtai nutraukia: „Daugiau šito nedaryk“
    - Griežtai: „Mane pykdo toks tavo elgesys ir ketinu tave nubausti“

2. Rekomendacijos kaip tramdyti mokinių netinkamą elgesį:

- a. Pareikalaukite, kad mokinys liautųsi netinkamai elgtis.
- b. Kontaktuokite akimis su mokiniu, kol jis vėl pradės tinkamai elgtis.
- c. Dar kartą pasakykite arba priminkite mokiniui tinkamą taisyklę ar procedūrą.
- d. Paprašykite mokinio nurodyti tinkamą procedūrą. Suteikite grįžtamąjį ryšį, jei mokinys to nesupranta.
- e. Paskirkite bausmę arba nustatykite atsakomybę už taisyklių arba procedūros pažeidimą.
- f. Pakeiskite veiklą.

Ką gali padaryti kiekvienas mokytojas:

1. Pasižymėkite 10 skirtingų teiginių, kuriais būtų galima pastiprinti klasės mokinius verbaliniu būdu.
2. Pagalvokite, kaip galima pastiprinti mokinius neverbaliniu būdu.
3. Po užsiėmimo pasižymėkite visus pageidautinus mokinių elgesio būdus (galima vesti dienoraštį). Pagalvokite, kokie galėtų būti pastiprinimai. Kitą pamoką pritaikykite juos.
4. Pasižymėkite mokinio, kuris jus erzina, teigiamas elgesio apraiškas.
5. Mokinių darbuose parašykite komentarą, akcentuodami teigiamus momentus.
6. Nevilkinkite klasės darbų taisymo.
7. Rinkite savarankiško, teigiamo mokinių elgesio pavyzdžius.
8. Kartu su kolegomis sudarykite elgesio modifikavimo programą: kokį elgesį ignoruosite, kokį - stiprinsite. Keiskite programą, jei ji nepasiteisino.
9. Mokykitės pastiprinimo būdu už mokyklos ribų: stiprinkite kolegas, sutuoktinį, vaikus...

Mokslininkai rekomenduoja sudaryti sutartį tarp mokytojo ir mokinių, netgi pasirašyti ją abiem pusėms raštu.

Laikantis sutarties, svarbu:

- Sutartyje numatyti apdovanojimai turi sekti tuoj pat.
- Pirmos sutartys turi būti vykdomos mažais etapais.
- Geriau daug mažų apdovanojimų, nei vienas didelis.
- Reikia sutarti, kad skatinamas pasiekimas, o ne paklusnumas.
- Laikytis sekos: apdovanojimas po pasiekimo.
- Sąžiningai laikytis sutarties.
- Sutarties sąlygos turi būti aiškios.
- Sutartis turi būti sąžininga.
  - Teigiama nuostata (nutarti, kas už ką apdovanojamas, o ne baudžiamas).
  - Tai daryti nuolat, kad sutartis taptų įpročiu.

ELGESIO SUTARTIS

Vardas, pavardė,
klasė: .....

Data: .....

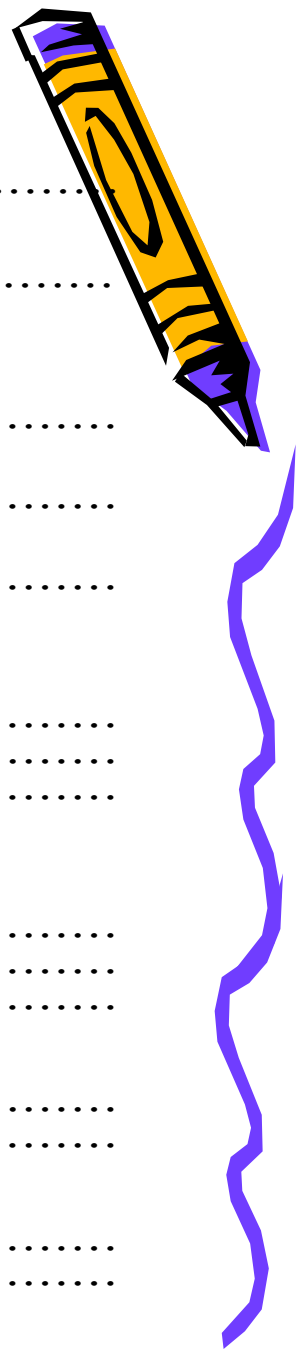
Mano tikslai pamokų ir pertraukų metu:

Pasekmės , neįgyvendinus tikslų:

Paskatinimai, įgyvendinus tikslus:

Sutartis bus peržiūrėta:

Parašait

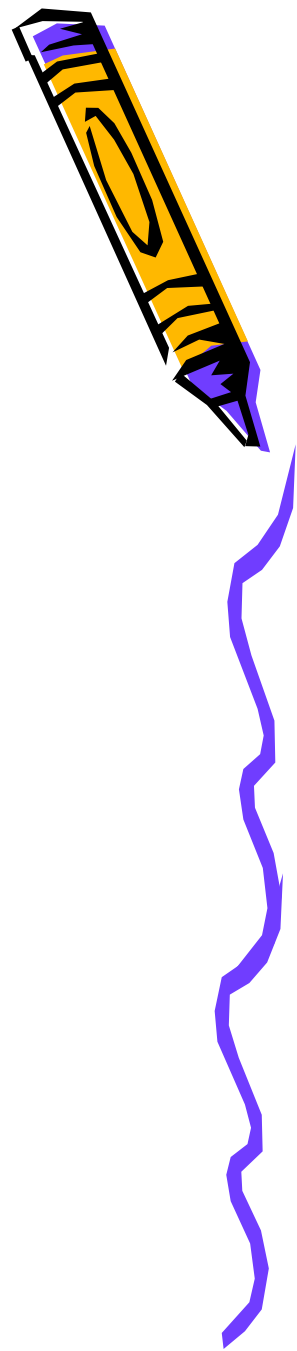

Seminaro vertinimas

KRAUNAME LAGAMINĄ

- Pasiimu su savimi...
- Palieku čia...
- Pasižadu ateityje

SÈK MÈS

